

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa

KARTA PRZEDMIOTU

Dane ogólne:

Nazwa przedmiotu:	Edukacja zdrowotna
Okres ważności karty:	ISE_P_PR_P_I_(2021-2024)
Forma kształcenia:	Studia licencjackie
Forma studiów:	stacjonarne
Profil studiów:	praktyczny
Kierunek studiów:	Pedagogika
Specjalność/Specjalizacja:	pedagogika resocjalizacyjna

Przedmiot realizowany:

Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Wartość % zajęć	Rygor zaliczenia	ECTS
2	3	ćw	15	40	zaliczenie z oceną	2
		egz	0	60	egzamin	
		w	15	0	zaliczenie	
Razem			30			2

Jednostka prowadząca przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych
Koordynator:	Beata Fedyn
Prowadzący zajęcia:	dr Beata Fedyn
Moduł, grupa przedmiotów:	MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	semestr: 3 - polski
Przyporządkowanie zajęć/grup zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	pedagogika (wiodąca), filozofia, językoznawstwo, nauki socjologiczne, psychologia

Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s - seminarium, lab - laboratoria, p - projekt, sk - samokształcenie, pr - praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp - zajęcia praktyczne

Dane merytoryczne

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:

Znajomość podstawowych pojęć pedagogicznych: edukacja, wychowanie, kształcenie, osobowość, metody kształcenia, metody interaktywne, metody wychowania.

Cel przedmiotu

Głównym celem przedmiotu jest kształtowanie kompetencji przyszłych pedagogów do realizacji treści edukacji zdrowotnej w różnorodnych środowiskach wychowawczych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na pracę pedagogiczną z wychowankami o różnych potrzebach zdrowotnych. Ważnym celem jest także zwiększenie zainteresowania studentów sprawami zdrowia oraz wspieranie ich działań w zakresie identyfikacji własnych problemów zdrowotnych oraz ich rozwiązywania i doskonalenia własnego zdrowia. Ponadto celem przedmiotu jest kształtowanie umiejętności diagnozowania problemów zdrowotnych i potrzeb edukacyjnych różnych grup społecznych w zakresie edukacji zdrowotnej; kształtowanie umiejętności planowania i ewaluacji programów edukacji zdrowotnej; poszerzenie wiedzy w zakresie szczegółowych bloków tematycznych edukacji zdrowotnej; kształtowanie postaw cechujących się gotowością do doskonalenia własnego zdrowia, tworzenia wzorców zachowań prozdrowotnych oraz podejmowania działań na rzecz

tworzenia zdrowego środowiska życia, pracy i nauki.				
Szczegółowe efekty uczenia się				
Lp.	Opis efektu uczenia się	Metoda realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzenia efektu uczenia się	Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów
1	Wyjaśnia oraz posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu pedagogiki zdrowia, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia.	M3 (Pokaz), M1 (Wykład konwersatoryjny), M2 (Dyskusja)	Kolokwium, Ocena udziału w dyskusji, Egzamin pisemny	K_W02, K_W15, K_W13
2	Definiuje i wyjaśnia pojęcie zdrowia, czynniki je warunkujące oraz omawia wpływu stylu życia na zdrowie człowieka.	M1 (Wykład konwersatoryjny), M4 (Prezentacja ustna), M5 (Prezentacja ustna), M2 (Dyskusja)	Kolokwium, Ocena udziału w dyskusji, Egzamin pisemny	K_W17, K_W13, K_W05
3	Dysponuje podstawową wiedzą z zakresu metodyki edukacji zdrowotnej.	M3 (Pokaz), M7 (Burza mózgów), M6 (Projekt), M8 (Wypowiedź ustna)	Kolokwium, Projekt	K_W16, K_W15, K_W13
4	Planuje i przygotowuje program edukacji zdrowotnej dla wybranej grupy wychowanków.	M3 (Pokaz), M5 (Prezentacja ustna), M6 (Projekt), M2 (Dyskusja)	Ocena udziału w dyskusji, Projekt	K_U03, K_U09, K_U08, K_U06, K_U10
5	Samodzielnie konstruuje narzędzia diagnozy potrzeb zdrowotnych i ewaluacji edukacji zdrowotnej.	M4 (Prezentacja ustna), M6 (Projekt)	Pisemna praca zaliczeniowa	K_U03, K_U06, K_U02, K_U10
6	Dokonuje diagnozy potrzeb zdrowotnych wychowanków i przeprowadza ewaluację programu edukacji zdrowotnej.	M9 (Praca w grupach zadaniowych), M5 (Prezentacja ustna), M6 (Projekt)	Projekt, Pisemna praca zaliczeniowa	K_U03, K_U09, K_U06, K_U02, K_U10
7	Inicjuje i stymuluje aktywność prozdrowotną własną i wychowanków.	M1 (Wykład konwersatoryjny), M6 (Projekt), M8 (Wypowiedź ustna), M2 (Dyskusja)	Ocena udziału w dyskusji, Projekt, Pisemna praca zaliczeniowa	K_U09, K_U06
8	Przejawia wrażliwość na własne potrzeby zdrowotne oraz potrzeby innych ludzi.	M1 (Wykład konwersatoryjny), M8 (Wypowiedź ustna), M2 (Dyskusja)	Ocena udziału w dyskusji, Egzamin pisemny	K_K09, K_K01
9	Wykazuje zaangażowanie w zakresie realizacji edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia.	M1 (Wykład konwersatoryjny), M6 (Projekt), M8 (Wypowiedź ustna), M2 (Dyskusja)	Ocena udziału w dyskusji, Ocena odpowiedzi ustnej	K_K01
10	Jest świadomy własnych potrzeb zdrowotnych oraz skutecznych sposobów ich zaspokajania.	M7 (Burza mózgów), M1 (Wykład konwersatoryjny), M6 (Projekt), M2 (Dyskusja)	Ocena udziału w dyskusji, Ocena odpowiedzi ustnej	K_K09
Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)				
Dyskusja (M2 - Dyskusję wykorzystuje się w powiązaniu z analizą literatury przedmiotu.), Pokaz (M3 - W ramach wykładów i ćwiczeń wykorzystuje się przede wszystkim pokaz multimedialny.), Praca w grupach zadaniowych (M9 - Praca w grupie zadaniowej w celu przygotowania programu edukacji zdrowotnej w oparciu o diagnozę potrzeb zdrowotnych.), Prezentacja ustna (M5 - Prezentacja ustna przygotowana w oparciu o analizę literatury przedmiotu.), Prezentacja ustna (M4 - Prezentacja ustna z wykorzystaniem multimediiów, głównie pokazu multimedialnego (Powerpoint, Prezi).), Projekt (M6 - Projekt edukacyjny realizowany w grupach zadaniowych.), Wykład konwersatoryjny (M1 - Wykład konwersatoryjny wykorzystuje się w ramach wykładów. Ta forma wykładu wykorzystywana jest w celu aktywizacji studentów.), Wypowiedź ustna (M8 - Wypowiedź ustna w oparciu o analizę literatury przedmiotu.), Burza mózgów (M7 - Burza mózgów wykorzystywana w ramach ćwiczeń w celu rozwiązania problemów związanych z realizacją poszczególnych etapów przygotowania programu edukacji zdrowotnej.)				
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się				
wiedza:				
Kolokwium (Wykorzystuje się kolokwium pisemne obejmujące treści z określonych części zajęć.)				
Egzamin pisemny (Egzamin pisemny obejmuje treści wykładów i ćwiczeń. Przyjmuje formę odpowiedzi pisemnych na zadane pytania egzaminacyjne.)				
Projekt (Ocena przygotowania projektu programu edukacji zdrowotnej.)				
Ocena udziału w dyskusji (Ocena udziału studenta w dyskusji podczas zajęć w kontekście aktywności studenta i wykorzystania literatury przedmiotu.)				
umiejętności:				
Projekt (Ocena przygotowania projektu programu edukacji zdrowotnej.)				
Pisemna praca zaliczeniowa (Pisemna praca zaliczeniowa obejmuje przygotowanie w grupach zadaniowych narzędzi do diagnozy potrzeb zdrowotnych lub narzędzi do ewaluacji programu edukacji zdrowotnej.)				
Ocena udziału w dyskusji (Ocena udziału studenta w dyskusji podczas zajęć w kontekście aktywności studenta i wykorzystania literatury przedmiotu.)				

kompetencje społeczne:	
Egzamin pisemny (Egzamin pisemny obejmuje treści wykładów i ćwiczeń. Przyjmuje formę odpowiedzi pisemnych na zadane pytania egzaminacyjne.)	
Ocena odpowiedzi ustnej (Ocena wypowiedzi ustnej przygotowanej na podstawie analizy odpowiednich zagadnień z wykorzystaniem literatury przedmiotu. Ocena ma związek z aktywnością na zajęciach.)	
Ocena udziału w dyskusji (Ocena udziału studenta w dyskusji podczas zajęć w kontekście aktywności studenta i wykorzystania literatury przedmiotu.)	
Warunki zaliczenia	
warunkiem uzyskania zaliczenia z ćwiczeń, a tym samym dopuszczenia do egzaminu jest: zaliczenie kolokwium, przygotowanie i zaliczenie na pozytywną ocenę projektu programu edukacji zdrowotnej, narzędzia do diagnozy potrzeb zdrowotnych lub arkusza do ewaluacji programu edukacji zdrowotnej.	
Treści Kształcenia	
	Liczba godzin
Semestr: 3	
Forma zajęć: wykład	
Pedagogika zdrowia jako interdyscyplinarna nauka o edukacji zdrowotnej. Macierze. Pole zdrowia. Wychowanie warunkiem zdrowia.	2
Terminy podstawowe pedagogiki zdrowia. Osobowość, wychowanie zdrowotne, kształcenie zdrowotne, edukacja zdrowotna, kultura zdrowotna, zachowania zdrowotne, styl życia, świadomość zdrowotna.	2
Proces promocji zdrowia. Założenia, cele, obszary. Edukacja zdrowotna jako obszar promocji zdrowia. Profilaktyka chorób a promocja zdrowia.	1
Współczesna koncepcja zdrowia. Trójjedność biopsychospołeczna. Zdrowie jako wartość, środek, zasób. Holistyczne ujęcie zdrowia. Społeczno – ekologiczny model zdrowia, zdrowie w ujęciu salutogenezy.	1
Modele edukacji zdrowotnej. Cele edukacji zdrowotnej.	1
Żywnienie jako fizjologiczny i edukacyjny problem. Zasady racjonalnego żywienia. Piramida żywieniowa.	2
Podstawowe błędy żywieniowe i ich następstwa. Choroby układu krążenia. Żywieniowa profilaktyka miażdżycy. Tłuszcze nienasycone i nasycone, cholesterol LDL, HDL, białko zwierzęce, cukier, błonnik, pektyny, antyoksydanty, makro i mikroelementy. Zapobieganie chorobom układu krążenia.	2
Pedagogiczne wartości wychowania w abstynencji. Przyczyny sięgania po narkotyki. Kształtowanie umiejętności życiowych. Założenia współczesnego modelu psychoprofilaktyki uzależnień. Programy profilaktyczne.	1
Choroby nowotworowe. Czynniki ryzyka i czynniki rakotwórcze. Rola badań profilaktycznych. Zapobieganie chorobom nowotworowym. Produkty niedozwolone. Wolne rodniki i antyutleniacze. Błonnik a choroby nowotworowe jelit. Promienie UVA i UB.	1
Zdrowie psychospołeczne. Stres a zdrowie. Specyficzne trudności w nauce jako przyczyna zaburzeń zdrowia psychospołecznego.	1
Aktywność ruchowa i jej znaczenie dla rozwoju organizmu i zapobiegania chorobom. Ruch jako składnik zdrowego stylu życia.	1
Forma zajęć: ćwiczenia	
Zajęcia organizacyjne. Zapoznanie z programem zajęć, warunkami zaliczenia przedmiotu, literaturą.	1
Czynniki warunkujące zdrowie. Możliwości wpływu człowieka na stan swojego zdrowia.	1
Organizacja i realizacja procesu edukacji zdrowotnej w środowiskach wychowawczych. Etapy planowania, realizacji i ewaluacji edukacji zdrowotnej.	1
Metodyka edukacji zdrowotnej. Badanie i identyfikacja potrzeb zdrowotnych – metody badań, techniki i narzędzia.	1
Metodyka edukacji zdrowotnej. Określanie problemów kluczowych. Podejście od ludzi do problemu. Określanie celów programu edukacji zdrowotnej, formułowanie szczegółowych zadań.	1
Metodyka edukacji zdrowotnej. Planowanie treści programu edukacji zdrowotnej. Dobór metod realizacji programu. Metody aktywizujące w edukacji zdrowotnej. Rola pedagoga w procesie edukacji zdrowotnej.	1
Metodyka edukacji zdrowotnej. Ewaluacja programu, rodzaje, metody, techniki i narzędzia ewaluacji.	1
Kolokwium	1
Edukacja żywieniowa – założenia, cele, treści. Otyłość a zdrowie, wskaźnik BMI, wartość kaloryczna posiłków.	2
Edukacja zdrowotna a zachowania ryzykowne podejmowane przez młodzież. Przyczyny, zagrożenia dla	2

zdrowia, sposoby przeciwdziałania. Profilaktyka zakażeń HIV/ AIDS.	2
Kierunki działań profilaktycznych związanych ze stosowaniem substancji psychoaktywnych.	1
Promocja zdrowia psychospołecznego ucznia. Zagadnienie stresu szkolnego.	1
Zaliczenie	1

Literatura

Podstawowa

Borzucka - Sitkiewicz K. , Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna. Przewodnik dla edukatorów zdrowia., Impuls, Kraków 2006

Demel M. , Pedagogika zdrowia., WSiP, Warszawa 1980

Fedyn B. , Skuteczność szkolnej edukacji zdrowotnej. , Wyd. PWSZ w Raciborzu, Racibórz 2009

Gembalczuk I. , Edukacyjne aspekty promowania zdrowia w środowisku lokalnym. , Wyd. PWSZ w Raciborzu, Racibórz 2010

Karski J. (red.), Promocja zdrowia. , Ignis, Warszawa 2000

Syrek E., Borzucka - Sitkiewicz K. , Edukacja zdrowotna., WAiP, Warszawa 2009

Wolny B. , Edukacja zdrowotna w szkole. , ORE, Warszawa 2019

Wojnarowska B. (red.), Edukacja zdrowotna., PWN, Warszawa 2007

Wojnarowska B. (red.), Edukacja zdrowotna. Podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka., PWN, Warszawa 2017

Wojnarowska B. (red.), Organizacja i realizacja edukacji zdrowotnej w szkole., ORE, Warszawa 2011

Uzupełniająca

Gaweł A. , Pedagogdzy wobec wartości zdrowia. , Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego , Kraków 2003

Heszen I., Sęk H. (red.) , Psychologia zdrowia., PWN, Warszawa 2007

Kowalski M., Gaweł A. , Zdrowie - wartość - edukacja. , Impuls, Kraków 2006

Lewicki Cz., Edukacja zdrowotna - systemowa analiza zagadnień. , Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2006

Sposób określenia liczby punktów ECTS

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się	Obciążenia studenta [w godz.]	
Zajęcia dydaktyczne	30	
Samokształcenie	0	
Praca własna studenta	20	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50	
Liczba punktów ECTS		
Łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu	2	
Bezpośredni kontakt z nauczycielem	L. godzin	ECTS
	30	1,2

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.